

Felhasznált irodalom

- Balla Zsófia: NŐIRODALOM, MI AZ? *Lettre Internationale*, 1997. tavasz, 24. szám. <http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre24/14balla.htm>
- Frye, Northrop: KETTŐS TÜKÖR. A BIBLIA ÉS AZ IRODALOM. Pásztor Péter fordítása. Budapest, 1996.
- Homérosz: ODÜSSZEIA. Devecseri Gábor fordítása. Budapest, 1986.
- Johnston, Gordon: „THE RUTHLESS STORY AND THE FUTURE TENSE” IN MARGARET ATWOOD’S „CIRCE/MUD POEMS”. http://www.lib.unb.ca/Texts/SCL/bin/get.cgi?directory=vol5_1/&filename=johnston.htm
- Karsai György: KIRKÉ. http://www.freeweb.hu/ookor/archive/cikk/2003_1_karsai.pdf
- Meyer, Bruce: SIREN SONG. CRITICISM. In: *Poetry for Students*, Gale Group, 2000. <http://www.answers.com/topic/siren-song-poem-7>
- Szabó T. Anna: IRGALMATLAN VÉRNŐ. KÉT BÍRÁLAT EGY KÖNYVRŐL. *Holmi*, 2007/6.
- Zika, Charles: IMAGES OF CIRCE AND DISCOURSES OF WITCHCRAFT, 1480–1580. <http://www.zeitenblicke.de/2002/01/zika/zika.html>

Margaret Atwood

A KIRKÉ/SÁRVERSEK-CIKLUSBÓL

(9)

Én annyi mindent szeretnék
 neked adni. Itt a fám,
 most tied a neve.
 Fogd, étel, fehér, piros,
 mint gumók a lép sarából,
 az összes nevet neked mondom.
 A sziget enyém. Átengedem
 szikláit és
 növényeit, amit
 a sovány föld megterem.
 Tied lehet ez a víz,
 ez a hús, átengedem,
 nézlek, úgy kérsz, hogy
 észrevétlenül,
 mindent elveszel.

(16)

Ezt a történetet egy másik utazó mondta nekem, amikor erre járt. Idegen országban esett meg, mint minden más is.

Még ifjú volt, mikor egy másik fiúval sárból gyúrtak egy asszonyt. Nyaknál kezdődött, és a térdeknél, könyöknél vége volt: a lényegre szorítkoztak. Minden egyes de-

rűs napon áteveztek a szigetre, ahol élt, délutánonként, amikor a nap áthévitette, szeretkeztek vele, kéjjel fúródva nedves hasába, barna, férges húsába, ahol már dudvák sarjadoztak. Váltakozták egymást, nem féltékenykedtek, a nő azt se tudta, melyiket szeresse jobban. Aztán kiigazították, csípejét ölesebbre, s nagyobbra gyúrták csillogó kavicsbimbókkal ékes melleit.

Az volt számára a tökéletes szerelem, bármit elmondhatott a nőnek, beléeresztette egész életét. Egy hirtelen dagály söpörte el. A férfi azt mondta, azóta soha egyetlen asszony nem ért fel vele.

Ez az, aminek látni akarsz, ez a sárasszony? Ez az, ami lenni szeretnék? Olyan egyszerű volna.

(22)

Most tél van, igen.
Télen azt értem: csendes, fehér,
kemény, amit nem vártál,
aminek nem kéne lenni
egy ilyen szigeten,
és soha nem is volt még,
de én vagyok a hely, ahol
minden vágy beteljesül,
minden vágy, ahogy mondom.
Ez neked túl hideg?
Ezt akartad, a jeget,
kristályfalat, ezt
a rejtvényt. Hát most oldd meg.

(23)

A történet számít. Hiába mondd, hogy ez nem történet, vagy nem ugyanaz a történet. Tudom, eddig betartottad az ígéreteid, szeretsz, délig alszunk, a nap másik felét végigesszük, az étel csodás, ezt nem vitatom. Csak aggódom a jövő miatt. A történetben egy nap a hajó eltűnik a horizonton, egyszer csak eltűnik, és nem tudni, mi lesz aztán. A szigeten, ahol. Az állatoktól félek, róluk nem volt szó, igazából nem is beszéltem róluk, lehet, hogy visszaváltoznak férfiakká. Tényleg halhatatlan vagyok? Süt még rám a nap, amikor elmész, visszaadod a szavaim? Ne térj ki, ne tégy úgy, mintha nem hagynál el soha: a történetben elmész és a történetben nincsen irgalom.

(24)

Mert legalább két
sziget van, egymást ki nem rekesztve.
Az egyiken jól
csinálom, pörög minden
szinte nélkülünk,

hol kinyitva hol bezárva,
 örülünk, jelekre lesve,
 teszünk-veszünk, ha kell,
 szomorúan, mint
 máskor is, tovább, tovább,
 és ha vége, megint újra,
 görcsösebben, sebesebben.
 Csukott szemmel is tudnám, feketült fák,
 érkezések, vadak, testek,
 szavak, és csak telik, telik,
 visszafelé is tudnám.
 A másikról nem tudok semmit,
 mert az még sose létezett;
 táj, bevégezetlen,
 test, aminek nincs fonákja.
 Átsétálunk a mezőn, november van,
 sárgásszürke a fű, az
 alma még a fán,
 narancsszínű, mi
 meg ámulunk csak, a gazban, halott szilfák
 alatt, arccal az égnek, ahogy
 bőrünkre hó hull, nedves
 csíkokban ránk olvad, aztán
 olvadt havat nyalunk
 egymás szájából,
 négy madár száll el fölöttünk, meggyűlt
 a víz, még nem fagyott be, a sárban
 tűnő szarvas lábnyoma

MI/NEM

i

A szerelem nem fennkölt
 hivatás vagy másképp
 a szex nem fogászat
 lyukak ügyes tömése
 nem vagy az orvosom
 nem vagy a gyógyszerem
 nincs senkinek sem
 ekkora hatalma, csak velem utazol.

Hagyd ezt az állig begombolt,
figyelmes ápolást,
engedd, hogy dühös légy
engedd, hogy az legyek,
és nem kell, hogy
egyetérts vele, vagy csodáld,
nincs mit legalizálni rajta,
nem a betegségnek szól,
hanem neked,
és még csak érteni sem kell, vagy
kimosni, kilúgozni,
ehelyett csak
beszélni róla.
Engedd, hogy jelen legyek.

ii

Nem vagyok szent, se nyomorék.
Sérült se vagyok; meglátom,
most, gyáva vagyok-e.
Hagyom a jómodort, ugyan,
ne csókold meg a kezemet.
Ez utazás és nem háború,
nincs végeredmény,
abbahagyom a jósolgatást,
s az aszpirint, a jövőről lemondok,
ahogy lemondanék egy lejárt útlevélről:
képnek, aláírásnak annyi,
nincs nyaralás, se biztos hazaút.
Itt ragadtunk
a határ innenső felén
lucskos utcák, dohos házak országában
ahol nincs semmi látnivaló
és az időjárás is a megszokott
ahol a *szerellem* tiszta formája csak
olcsó szuveníron látható
ahol lassan kell járnunk,
ahol talán nem is érünk
el semmit, ami felé megyünk,
kiküzdve útjaink,
nem is kifelé, csak át.

Fisli Éva fordításai